

MATEMATIKA FANINI O'QITISHDA KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV ASOSIDA O'QUVCHILARNING MANTIQUIY FIKRLASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH

Eshonqulova Sarvinoz Yunusovna

*O'zbekiston Respublikasi Milliy Gvardiyasi Harbiy-musiqqa akademik litseyi
matematika fani o'qituvchisi*

Annotatsiya: Mazkur maqolada matematika fanini o'qitishda kompetensiyaviy yondashuvning o'рни va ahamiyati yoritilgan. O'quvchilarning mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar va axborot-kommunikatsiya vositalarining samaradorligi tahlil qilingan. Shuningdek, kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etilgan darslarning matematik savodxonlikni oshirishdagi roli ko'rsatib berilgan. Tadqiqot natijalari o'quvchilarning mustaqil fikrlash, muammoni hal qilish va bilimlarni amaliyotda qo'llash ko'nikmalari rivojlanishini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: matematika, kompetensiya, mantiqiy fikrlash, matematik savodxonlik, interfaol metodlar, innovatsion ta'lim.

Kirish

Bugungi kunda ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar o'quvchilarning bilim olish faoliyatini takomillashtirish, ularning mustaqil fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish va amaliy kompetensiyalarini shakllantirishni talab etmoqda. Matematika fani o'quvchilarda mantiqiy tafakkur, tahliliy yondashuv va muammolarni hal etish ko'nikmalarini shakllantiruvchi muhim fan hisoblanadi. Shu sababli matematika darslarini zamonaviy talablar asosida tashkil etish dolzarb masalalardan biridir.

MAVZUNING DOLZARBLIGI

Xalqaro baholash dasturlari natijalari o'quvchilarning bilimlarni real hayotiy vaziyatlarda qo'llash ko'nikmalarini rivojlantirish zarurligini ko'rsatmoqda. Kompetensiyaviy yondashuv o'quvchilarni tayyor bilimlarni yodlashga emas, balki ularni amaliyotda qo'llashga yo'naltiradi. Bu yondashuv matematika fanining hayotiy ahamiyatini oshiradi va o'quvchilarning fanga qiziqishini kuchaytiradi.

KOMPETENSIYAVIY YONDASHUVNING NAZARIY ASOSLARI

Kompetensiya tushunchasi shaxsning muayyan faoliyatni muvaffaqiyatli amalga oshirishi uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar majmuini anglatadi. Matematika fanida kompetensiyaviy yondashuv o'quvchilarning matematik tushunchalarni chuqur anglashiga, ularni tahlil qilishiga va amaliyotga tatbiq etishiga xizmat qiladi. Ushbu yondashuvda o'quvchi ta'lim jarayonining faol ishtirokchisiga aylanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot davomida pedagogik kuzatish, taqqoslash, tahlil qilish va umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Matematika darslarida interfaol metodlarni qo'llash natijalari o'rganildi hamda o'quvchilarning mantiqiy fikrlash darajasidagi o'zgarishlar tahlil qilindi. Shuningdek, ilmiy-metodik adabiyotlar asosida nazariy xulosalar ishlab chiqildi.

TADQIQOT NATIJALARI VA MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etilgan darslar samaradorligini ko'rsatdi. Interfaol metodlar yordamida o'quvchilar dars jarayonida faol ishtirok etdi, o'z fikrlarini erkin ifoda qildi va masalalarni turli usullarda yechishga harakat qildi. AKT vositalaridan foydalanish murakkab mavzularni tushuntirishni osonlashtirdi. Natijada o'quvchilarning matematik savodxonligi va mantiqiy fikrlash ko'nikmalari sezilarli darajada rivojlandi.

AMALIY TAVSIYALAR

Matematika darslarida real hayotiy masalalardan foydalanish, guruhli ishlash metodlarini qo'llash, raqamli ta'lim resurslaridan unumli foydalanish hamda loyihaviy faoliyatni tashkil etish tavsiya etiladi. Bu o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantiradi va matematik bilimlarning amaliy ahamiyatini oshiradi.

Xulosa

Matematika fanini kompetensiyaviy yondashuv asosida o'qitish ta'lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biridir. Ushbu yondashuv o'quvchilarning mantiqiy fikrlashini, matematik savodxonligini va mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu sababli zamonaviy matematika ta'limida kompetensiyaviy yondashuvni keng joriy etish muhim ahamiyatga ega. Matematika fanini kompetensiyaviy yondashuv asosida o'qitish ta'lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biridir. Ushbu yondashuv o'quvchilarning mantiqiy fikrlashini, matematik savodxonligini va mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu sababli zamonaviy matematika

ta'limida kompetensiyaviy yondashuvni keng joriy etish muhim ahamiyatga ega. Matematika fanini kompetensiyaviy yondashuv asosida o'qitish ta'lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biridir. Ushbu yondashuv o'quvchilarning mantiqiy fikrlashini, matematik savodxonligini va mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu sababli zamonaviy matematika ta'limida kompetensiyaviy yondashuvni keng joriy etish muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent, 2021.
2. O'zbekiston Respublikasining “Ta'lim to'g'risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
3. Tolipov O'., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalar.
4. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat.
5. Ishmuhamedov R.J. Innovatsion pedagogik texnologiyalar.
6. Xoliqov A.G'. Pedagogik mahorat.
7. Sayidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar.
8. PISA Assessment Framework.
9. TIMSS International Results in Mathematics.
10. Davlat ta'lim standartlari.

